

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Szerkesztőség: Mikó-utca 17. b. sz. (Földszint).

Kiadóhivatal:

Vakár könyv- és papírkereskedése Csikszeredán, nova a hirdetések és előfizetési díjak küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felölős szerkesztő: Dr. ÉLTHES GYULA.

Laptulajdonos VÁKÁR L.

Előfizetési ár: Egész évre 80 kor. (Külföldre 160 K)

Félévre 40 kor. Negyedévre 20 kor. Egyenlő részben 2 K

Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak

Városi önkormányzat.

Csikszereda, augusztus 6.

A román imperium átvétele után a kormányzótanács felfüggesztette az önkormányzati testületek autonómiáját. A hivatalos lapban megjelent rendelet e nem éppen demokratikus intézkedése azt adta okul, hogy az általános választójog megalkotása küszöbön van. Amint tudjuk, azóta az általános választójogot törvénybe iktatták, de a felfüggesztő rendelkezést elfelejtették visszavonni.

Csikszereda és Gyergyószentmiklós városokban a képviselőtestületek jogkörét a városi tanácsok töltik be. Nem irigyeljük, mert nem lehet kellemes nekik sem a városokat érdeklő nagyhorderejű ügyekben dönteni és intézkedni.

A városok háztartása és adminisztrációja nagy körültekintést, érett megfontolást és súlyos felelősséget kíván meg, melyről a képviselőtestület ellenőrzése és minden irányu gyakorlati tapasztalata a közre kiválóan érvényesült.

Ma körülbelül az az állapot, hogy a bővített munkakörben a városi tanácsok alig mentek tovább régi végrehajtó hatáskörükhöz. Bizonyára nem is nagyon törekedtek erre a súlyos felelősség miatt sem. Ettől eltekintve, a folyton változó tisztviselők nem rendelkezvén kellő gyakorlattal, nem ismerik a városok szívverését, közszükségleteit, óhajait és panaszait. Képviselőtestület nélkül nem mernek semmit kezdeményezni, mert nincs ellenőrző fórum, mely esetleg helyre nem hozható intézkedéseiket, alkotásaikat fedje. Elegendő példa erre, hogy Florea, a volt polgármester képviselőtestület hiányában a csikszeredai városi korcsmát is csak úgy merete egy évre haszonbérbeadni, hogy előbb egy pár tekintélyes városi polgárt magához kéretett és azok véleményét előzetesen kikérte.

A magyar közigazgatásnak lehetnek és voltak hibái, a mostani közigazgatás azonban igen sok helyen a kapkodás, tájékozatlanság és korrupció képét mutatja. Hogy ez így van, azt maga Michalache, volt miniszter, a parasztpárt vezére a napokban állapította meg a bukaresti parlamentben, mikor azt a kijelentést tette: „Az erdélyi nép jobban kedvelte a magyar közigazgatást, mint a mostanit“.

Ha ez így van, akkor első teendő volna minden vonalon leoldani azokat a béklyókat, melyek a *tiszta, gyors és olcsó* közigazgatás megvalósítását akadályozzák.

Vármegyénk két városa közül főleg Csikszereda a háború alatt különösen sokat szenvedett. Számítalan sürgős teendő volna, hogy a városban újra lüktető egészséges élet induljon meg s most, a nagy pusztítás után, végre valahára az újjáépítésből és modern városrendezésből is legyen valami. Erre természetesen gondolni sem lehet képviselőtestület nélkül. Nem is történni semmi az autonómia felfüggesztése óta és nem fog történni ezután sem, míg a képviselőtestület újból fel nem veszi működését.

Az újjáépítés és városrendezésen kívül legyen elég rámutatnunk arra, hogy az eltelt idő alatt mennyit kellett szenvednünk a közéleti mizériák miatt. A város vezetőségében, amint e sorok írója előtt a volt polgármester nyíltan belismerte, nem volt elég önállóság arra, hogy saját számlájára egy zsák lisz-

tet vagy egy láda cukrot beszeressen a város lakossága részére, mert ez a vármegyei közéleti bizottságnak volt fenntartva, melyet kritizálni nem lehetett s amely kizárt minden egészséges konkurrenciát. Így jóformán nem kaptunk semmit, csak éhezünk s azt a csekélységet, amiből a múlt gazdasági év elején jutottunk, hallatlanul megerődrágán kellett megfizetnünk.

Más városok a múltban és most is minden akadály dacára beszerették és beszerzik szükségleteiket s a lakosság jelenleg is váltja be az életmészéi jegyeket.

Ezek rendkívül fontos közügyek. Mi csak dióhéjban beszélünk és mégis láthatja mindenki, miért kell az autonómiát és képviselőtestületet égető gyorsan visszaállítani?

Autonómiát kapnak a székelyek.

Csikszereda, augusztus 6.

A bukaresti parlamentben három igen érdekes beszéd hangzott el. Az egyiket a vármegyénkben jól ismerő Campeanu Ilés csikmegyei, a másikat Nistor I., a harmadikat Batzaria szenátor mondták.

A rendelkezésünkre álló adatok szerint a szenátus múlt pénteki ülésén Campeanu Ilés szenátor, gyergyószentmiklói gör. kath. esperes azt kívánta, hogy a marostordai és csikmegyei földosztás román tisztviselőire bízassék. A székely vármegyékől kiszakítani óhajta azokat a községeket, melyeknek lakossága románajku. (Nem lesz sok. Szerk.) A megyéknek a nemzetiségi elv szerinti beosztását követeli. A székelység közé ékelte román községeknek legyenek ugyanolyan előjogaik, mint amilyeneket a békeszerződés a kisebbségeknek biztosított.

Nistor szenátor pedig nem kíván egyebet a nemzetiségektől, minthogy elismerje a román államot. **A szászoknak és székelyeknek meglessz az autonómiájuk.**

Batzaria szenátor a békeszerződéssel kapcsolatban kijelenti, hogy a szerződésnek a kisebbségekre vonatkozó része a **mű arnyoldala**, ami annak köszönhető, hogy a szövetségesek rosszul voltak informálva a románokról. Azt hiszi, hogy a szerződés szomorúan sötét lapjával fölösleges sérelem esett Románia méltóságán.

Ennek a három parlamenti beszédnek egybevetéséből könnyen megállapíthatjuk azt a már többször közölt híradásunkat, hogy a székelyeknek autonómiájuk lesz, magyar közigazgatással, magyar bíraskodással és magyar közoktatásügygel. Ugyanezt Goga Oktávián miniszter is több ízben egész világosan kijelentette. Azt is tudjuk, hogy e kedvezményeket a székelységnek a békeszerződés biztosítja. Campeanu ugy megijed ettől, hogy azt a kevés csikmegyei román is kisebbségnek óhajja tekinteni és nekik is védelmet, vagy mondjuk autonómiát követel.

Ezek után önként felvetődik újból a gondolat, hogy miért nem közlik a békeszerződés hiteles szövegét, melyben jogok és köteleességek vannak lefektetve s amelyeket végtére is tudni minden állampolgárnak joga van, mert hiszen a vásár az ő bőrükre megy. Ha nyilvánosságra hoznák, mindjárt tisztán és gyorsan meg lehetne oldani sok vajuló kérdést s meg lehetne szüntetni sok nyomorúságot.

Hogy Campeanu Csikmegyében a földosztásra román tisztviselőket mi jogon kér, azt ő tudja. Mi csak azt tudjuk, hogy Csikmegye lakossága csaknem teljesen magyar s belső művelés alatt álló földbirtok olyan, mely felosztás alá kerülhetne, kettő sincsen. Ha pedig a legelőkre vagy erdőkre gondol, miért kellene egy székely megyében éppen románoknak vegrehajtani a földosztást, mikor a román állam ellenőrzése amugy is tulontul megvan!?

K Ö Z G A Z D A S Á G.

A gazda társadalom szervezkedése.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet június 28-án nagyjelentőségű választmányi ülést tartott, a melyen elhatározta, hogy kebelében „Agrár“ szakosztályt létesít.

E határozat következtében azonnal megalakult az „Agrár“ szakosztály és ez működését meg is kezdte.

Köztudomású, hogy a társadalom minden rétege szervezve van, csak a gazdatársadalom álli ma is szervezetlenül.

Az bizonyos, hogy a gazdatársadalmat oly mérvben szervezni, mint pld. az ipari munkásokat, ma még lehetetlen. De a mostani szervezetlen állapot tarthatatlan. Ennek hátrányait már sokszor tapasztalhatta a gazdaközönség, de soha annyira mint most. Amennyiben továbbra is ragaszkodnék a gazdaközönség szervezetlenségéhez, úgy ez jele lenne annak, hogy még mindig nem értette meg ennek parancsoló szükségességét.

Nem politikai okból, nem osztály, vagy faj ellen történik a szervezkedés, hanem tisztán önvédelemből, gazdasági érdekből.

A szervezkedés tulajdonképpen igen egyszerű. Ez már megvan a megyei gazdasági egyletekben és az E. G. E.-ben, csak fel kell azt frissíteni és eleveníteni. Ez pedig nem a gazdasági egyleteken, hanem a gazdákon mulik.

Az Erdélyi G. E. választmányi ülése elhatározta, hogy felszólítja a gazdaközönséget, hogy a tervezett szakosztály költségének fedezésére, holdanként egy koronával járuljon hozzá.

A gazdaközönségre tehát két köteleesség hárul: egyik az, hogy az egy koronás holdankénti hozzájárulással tegye lehetővé az E. G. E. intenzív működését. Ez az egy koronás hozzájárulás a birtok mezőgazdasági területe után fizetendő, tehát az erdőterület levonásával. A fizetés az illető megyei gazdasági egylethez teljesítendő.

Ne gondolkozzék senki úgy, hogy ha ő nem fizeti járulékát, más úgy is fizet. Ez kicsinyes, önző eljárás, nem méltó önértékes földtulajdonoshoz. Ahogy az ipari munkás fizeti járulékát, úgy erkölcsi kötelesség a birtokosnak is fizetnie.

Másik kötelessége az egyes birtokosoknak, hogy adott esetben forduljanak tanácsért a megyei vagy az E. G. E.-hez és annak utasítása értelmében járjanak el, mert csakis egyenlő eljárásnak van és lehet nyomatéka.

Most, a békeszerződés aláírása után az E. G. E.-nek elő feladataként, memorandummal fordul megfelelő helyre és kimutatja azt, hogy a földbirtokreform rendelet nem csak igazságtalan, de nem is szociális és tönkre teszi a mezőgazdaságot és ennek következményeként az ipart és kereskedelmet is. De kimutatja azt is, hogy a gazdaközönség nem ellensége egy

megfelelő reformnak, ha az igazságos. Felvilágosítja a megfelelő fórumokat arról, hogy a kényszerberlet rendelet milyen veszélyes állapotokat teremtet, kimutatja azt, hogy a rendelet következtében minő jogtalan és igazságtalan elbánásban részesült és részesül a gazdaközönség. E memorandumot az E. G. E. fogja a megfelelő helyekre juttatni.

Felkérjük gazdatársainkat, hogy mindazon sérelmeket, igazságtalanságokat, amelyek az agrárreform vagy a kényszerberlet eljárása rendjén már történtek és történni fognak, a megyei gazdasági egylettel közölni sziveskedjenek, hogy azokat egyrészt nyilvántarthatassuk, másrészt szakzszerű tanáccsal szolgálhassunk. Tanácsadókul Erdély legelső szakemberei ajánlották fel a köz érdekeken szolgálataikat. E tudósításoknál azonban a legnagyobb objektivitást kérjük, mivel csakis a megcáfolhatatlan, a száraz igazságnak van ereje.

Hogy a gazdaközönség tájékozva legyen arról, hogy a kert anyagi hozzájárulást milyen célra fordítjuk, tájékozási a következőket mondhatjuk: A szükség es lehetőség szerint időközönként megjelenő Erdélyi Gazda költsegeinek fedezése az első cél. A lap egy-egy példányát minden fizető gazdatársunknak díjtalanul meg fogjuk küldeni. Meg fogják érteni gazdatársaink, hogy előbb mar fejsorait feladataink elvégzéséhez is a mai nagyfokú drágahág mellett rendkívül nagy szemelyi es dologi kiadások fognak szükseggé válni, amelyeknek fedezése es egész programmuuk beváltása csupán az esetben valik lehetővé, ha gazdatársaink ezekhez anyagi segítséggel is kivétel nélkül hozzájárulnak.

Kerjük ismételtén gazdatársainkat vegyék komolyan feunt vázolt programmuikat es teljesítse kötelességüket, hogy mi is teljesíthessük a miénket.

A leguyomatékosabban hangoztatjuk, hogy mi soha nem politizáltunk es politizálni ezutan sem fogunk. Soha nem izgattunk senki es semmi ellen es es ezt tenni ezutan sem fogjuk. Soha faj vagy osztályharcot nem hirdettünk es ezutan sem fogjuk tenni. Mi a gazdák érdekeit es jogait kívánjuk védeni, ezzel pedig az ország érdekeit védjük. Mert az ország hasonló a fához: gyökere a mezőgazdaság, agai az ipar, levelei a kereskedelem, ha a gyöker elpusztul, lehullanak a levelek es elszaradnak az agak.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Megszűnt a cenzura.** Olvasóinknak örömmel jelentjük, hogy a cenzura varmegyekben is megszűnt. A „CsiKI Lapok” legutolsó száma mar nem esett cenzura alá.

— **Bűnvádi eljárás a csiki közéleti bizottság ellen.** A brassói törvényszék 1956—1920. számú végzésével dr. G. Urdea volt csiki, jelenleg szatmári alispán, Nicuie Comaniciu tanfelügyelő, volt sajtócenzor es Alexandru Vladone szemvevőségi főnök, csikszeredai lakosok ellen a bűnvádi eljárást a büntetőtörvénykönyv 361. §-a ütköző hűtlen kezelés, a 471. §-ba ütköző hivatali visszaelés, a 463. §-ba ütköző hivatali sikkasztás es az 1916. évi IX. tc. 92. §-a ütköző ardrágítás miatt elrendelte. Nevezettek voltak tagjai a csikvarmegyei közéleti bizottságnak. Az elnök dr. Urdea volt, a tagok Comaniciu es Vladone. A helyszínére a vizsgálat megejtése végett Popescu vizsgálóbíró szállott ki. A hozandó bírói ítélet elé a varmegye közönsége élénk érdeklődéssel tekint. Az ítéletet annak idején közölni fogjuk.

— **Olosabb lesz a cukor.** Bukarestből jelentik: A kormány elbátározta, hogy a cukor vámat 6 leiról 1.75 leire fogja leszállítani. Ez által a megelőző kormányok káros adóztatásán igyekszik javítani.

— **Elhalasztottak az eskütételt.** A román kormány a szolgálatából elbátározott vagy esküt nem tett magyar közalkalmazottak eskütételének es jelentkezésének határidejét aug. 15-ig meghosszabbította. Félhivatalos közlés szerint ezideig a tisztviselők memorandumára a kormány választ fog adni, mely a hivatalos hirdés szerint kedvező lesz, csupán a tisztviselőknek azon kérését nem teljesítik, hogy jelentkezés előtt a magyar kormánnyal tárgyalhassanak.

— **Halálozasok.** Ifj. Nagy Ödön csikszeredai állampénztári főtisztet rendkívül súlyos csapás érte. Felesége született Kalamár Róza életének 28-ik, boldog házasságának 2-ik évében es hat hónapos Zoltika fiacskája augusztus hó 4-én, egy es ugyanazon napon hosszús szenvedés után elhunytak. Ez a rendkívül súlyos csapás egy családot semmisített meg. Az ifjú férj iránt általános részvét nyilvánul meg. A temetés 6-án délután igen nagy részvét mellett ment végbe.

— **Waczel Ferenc** fogtechnikus es neje Orbán Anna 10 hónapos leánykája Mária-Magdolna augusztus hó 7-én rövid szenvedés után elhunyt.

— **Balogh Pál** csikszentkirályi ny. kántortanító 84 éves korában, házasságának 60-ik évében augusztus hó 4-én hirtelen elhunyt. Halálát felesége Kovács Krisztina es kiterjedt rokonság, köztük Székely Vilmos tanár, Székely Lajos tsnádi jegyző, mint unokák gyászolják. Elhunyt 55 évig állott a nevelés szolgálatában, melynek egész munkás életét szentelte.

— **A köztársasági párt es a királyválasztás.** Budapesti hírek arról számolnak be, hogy a köztársasági párt utóbbi időben ismét erőteljes propagandát fejt ki s agitációja különösen idegen uralkodó család tagjának a trónra való meghívása ellen irányul. A köztársaságiak között Horthy Miklos kormányzót óhajtának a magyar köztársaság eso elnökének megválasztani. A magyar nép hangulatából itelve, a Habsburgok visszatérésére nem lehet számítani. A royalista párt többsége angol királyjelölt mellett foglal állást, a királyválasztásra azonban egyelőre nem gondolnak meg. Budapestben s a jelek szerint erre nem is kerül sor 1921. tavasza előtt.

— **Rendőri hírek.** Egymásután minden oldalról sűrűn veszik a híreket, melyek egy tolvajbánda rendszeres működését látszanak igazolni. A butorgyárból ismeretlen tettesek 2 par hámot loptak el, mintegy 20.000 korona értékben, László Lőrincel pedig egy kocsiborét húzták le es vittek el, mintegy 6—8000 korona értékben. A bort megfajaltak Karda Gyula leégett haza udvarán kövek alá elrejtve, a tettesek azonban nem kerülnek kézre. Ezenkívül számtalan kisebb-nagyobb lopás történik a városban, melynek elejét venni nem tudják.

— **Zentai Leó halála.** Dr. Zentai Leó, a sepsiszentgyörgyi Székely Nép felcious szerkesztője Marosvásárhelyen szívvelhűdésben meghalt. Elhunyt az erdélyi újságírók egyik kiváló tagja volt, ki a „Székely Nép”-et úzenket ev őra szerkesztette es azt egyik legjobb szekelyföldi lappá emelte. Ő vezette a „Tolvaegyen” című rovatot, mely éles kritikai elmével bar-mely fővárosi lapban helyet foglalhatott volna. Az alig 37 éves újságíró, ki különben eskü nem tett ügyvéd volt, az erdélyi magyar zsurnalisztikának nagy vesztesége.

— **Keménykedés a csiki határon.** A nagyváradi vadaszhadtest hadbírósa előtt keménykedéssel vadoiva állottak Makó Ferenc mérnök es menyasszonya, Friedmann Eszter postás hivatalnoknő es Nagy Gaborne debreczeni lakosok. A vadirat szerint Makó Ferenc már 1914. es 1915. években kém volt a csikmegyei országszélén. 1918-ban a forradalom után Nagy-szebenben volt es Budapestről egy chifre külsőt kapott, hogy a tisztviselők esküteléről tegyen jelentéseket a magyar kormánynak. Makó a csikszeredai helyőrségnek is volt parancsnoka es ebben a minőségben is vad szerint a románok ellen ténykedett. A kihallgatás során Makó előadta, hogy amit a románok bejövetele előtt, mint tiszt tett, azt kötelességszerűen teljesítette. Bizonyíték nem leven sem ellene, sem társai ellen, a bíróság a vádortakat felmentette, csupán Makó Ferencet itelte el egy hónapi elzárásra fegyverrelrejtésért.

— **Háromszeki állapotok.** Sepsiszentgyörgyről jelentik: Háromszékvarmegye román felkészei Sepsiszentgyörgyön gyűlést tartottak, melyen egyhangulag tiltakoztak az ellen, hogy a kormány a megyébe magyar tisztviselőket nevezzen ki. Kimondottak egyben, hogy követelik dr. Papp prefektus eltávolítását es helyébe egy Suciu nevű román kinevezését. A pópák kvalifikáhatlan viselkedése a székelység körében óriási megbotránkozást keltett.

— **Ujból megjelent az Előre.** A brassói szociálisták lapja, az Előre három heti betiltás után uból megjelent. Megjelenése alkalmából üdvözljük, mert betiltásában a sajtószabadság elnyomását láttuk.

— **Gyenge a termés Erdélyben.** A legutóbbi jelentések szerint a természetes okok a kedvezőtlen időjárás, főként a rozsdá, egerak pusztítása, árvíz es jégosók miatt rendkívül megromlottak. Csikmegyében is csak gyenge termésre számíthatunk.

— **Vörös bosszu.** Az angol kormány elfogatta az Amerikából a szovjet-kormány utlevelével Oroszországból utazó finn szocialistát, Nuortevat, kiszorította őt a finn kormánytól, mely halálra ítélte. Ha az ítéletet végre fogják hajtani, úgy Szovjetország a kezelt közt levő összes angol tiszteket agyonlövén. A finn kormány által Nuortevával szemben elkövetett mindennemű erőszakoskodásokat pedig százszorosán fogja a finneknek megtorolni.

— **Összeírják a 25—40 éves hadköteleseket.** A hivatalos lap legutóbbi száma rendeletet közöl, amely szerint katonai összeírás alá kerülnek az összes 1895—1880. születésű hadkötelesek. A rendelet folytan legközelebb sor kerül az összes 25—40 közötti férfiak összeírására. Az összeírt hadkötelesek szeptemberben szemle alá kerülnek.

— **Szabálytalan igénylések a mészárosoktól es malmoktól.** Több oldalról azt a panaszt vesszük, hogy a csendőrség es városi tanács a malmoktól vámgabonát, a rendőrség pedig a mészárosoktól húst kilogrammonként 17 koronáért es zsírnak valót 40 koronáért követelnek. Hőztudomású, hogy a rekvirálásokat es igényléseket beszüntették s így ezeknek az igényléseknek nincsen semmi törvényes alapja. Az arak egyébként is oly alacsonyok, hogy emiatt a malmok es mészárosok az árvesztéseket a togyasato közönség nyakába szözzák es így végeredményben a közönség fizeti meg a különbözetet. — Intézkedést kérünk.

— **Beiratások az áll. el. iskolába.** A csikszeredai áll. el. iskola 1 román es 5 magyar tannyelvű osztályval uból megkezdte működését s a beiratkozások szeptember 1-én kezdődnek. A magyar tannyelvű osztályokban az egész tanítás magyarul folyik. Tandíjzertes nincs. A román nyelv tanulása nem kötelező. A Tetiu, iskolaszeki elnök.

— **Gyanus vagyonok.** Bukarestből jelentik: A parlamenten megszavazták azt a törvényjavaslatot, amely a polgari es katonai hivatalnokok vagyonszerzést szamon kerli. A parlament megszavazta a sürgösseget. Minden államban meggazdagodtak a hadiszállatok, azonban sehöl annyi alsóbb es felsőbb katonai es polgari hivatalnok nem szerzett a háboru alatt akkora vagyont, mint Romániában. Az új milliómosok száma megszámlálhatatlan.

— **Elzámolás.** Mult ho 24-én Tusnautúrdon megtartott Anna-bál alkalmával eszközölt felültzésekkel — tekintve annak nagyszámát — helyszéke miatt nem közölhetjük. A helygyelo bizottság által beszolgáltatott összegből levonva a kiadásokat maradt tiszta jövedelem 5853 koroná, amely összeg a túrdó rendezésére lesz fordítva. A het ugy anyagi, mint erkölcsi sikeret íradhatatlan közreműködésükkel határozottan előremozdítottak Orbán Vilma, Ender Margit, Ettinger Helén, Florschi Röpke, Pap Iren es Pap Ilus urhölgyek, túrdóvendégek.

S z i n h á z .

Csikszereda, augusztus 6.

A közönség az utolsó öt előadásra potolul akarta mulasztását, talán ez volt az oka annak, hogy az utolsó előadásokra mar elővetelben elkelt minden jegy. A szereplők is több odaadással játszottak a telt nezőter előtt s így végre volt összhang a színpad es a közönség között — kar, hogy csak az utolsó esteken sikerült e kapcsolatot megteremteni.

Az Erdeszteany szombati előadása a közönség kedvencenek F. Csók Vilmanak volt a jutalomjátéka. A művészno a címszerepet kitűnően alakította, temperamentumos játékával es kellemes hangjával meghódította a közönséget. Örömmel láttuk Takacsot ismét a színpadon, méltó partnere volt Csók Vilmanak.

A Vereshaju-ban Légrádi aratott nagy siker, mar a színpadon való megjelenése is elég volt arra, hogy szünni nem akaró tapsot kapjon. Ez talán a legnagyobb jutalom a közönség részéről, melyben csak kiválószítottjait szokta reszesíteni.

Kedden zsufolt ház előtt bucsuzott a társulat a Romanc-cal. Stella egyéniséghez a legjobban megfelelt szerephez jutott e darabban. A második felvonásban levő jelenése Lászfői leavai, minden túlzás nélküli nagyserű volt, melyet a legkisebb gáncs sem érhet.

Jövőre nem fogjuk viszontlátni a társulatban Lászlófi Icát és Baranyi Mancit, mert szerződésük Máramarosszigethez köti. A két fiatal színész né távozását sajnáljuk, de reméljük a méltó elismerést ott is meg fogják kapni.

Augusztus 20-ig nyári szünetet tart a társulat, azután Kézdivásárhelyt kezdik meg az új szezon. Ez alkalommal mutatkoznak be a társulat új tagjai is. A ideai színjárat szokatlan rövidsége és részvétlensége beigazolta, hogy nyáron meg Csikszerezében sem lehet előadásokat tartani. Jövőben az igazgató talán meg fogja találni a módot arra, hogy más évszakban legyen Csikszerezében a társulat. Csikszereeda város legjobb színpártoló közönsége megerdemi ezt az amugyis méltányos figyelmességét az igazgató részéről.

NYILTTÉR.*)

Tisztelettel értesítem vevőimet, hogy báró Nopcsa Elekné ujaradi uradalmi sörfőzdéjének csikvármegyei főraktárát átvetem. A mai naptól módomban áll a t. vevőközönséget az elismert elsőrendű sötét dupla maláta bika és világos király bika sörrel mindenkor kifogyhatatlan mennyiségben ellátni ugy palackokban, mint hordókban. Kiváló tisztelettel

Szántó Ernő,

bor-, sör- és szesznagykereskedő, Csikszereeda, Városház-utca 4. szám alatt.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik Istenben bízogult, szeretett feleségem eihalózása alkalmával szóban, írásban megjelenésükkel részvételüket nyilvánították, ezen az uton is hálás köszönetet mondok.

Csiklapocza, 1920. évi július hó 29-én.
CSEDŐ IMRE.

Új szesz nagy raktár Csikszerezében.

Van szerencsém Csikszereeda város és vidék közönségét tisztelettel értesíteni, hogy Csikszerezében, Városház-utca 9. szám (Lukács Juliska házában)

szesz nagykereskedést nyitottam, hol állandóan a legfinomabb

86 fokok baróti szeszt valamint valódi 62%-os kisüstön főtt szilvóriumot és borseprót, rumot, cognacot és mindennemű likőröket, továbbá

kitűnő zamata fajberokat u. m.: Som, Rizling, Leányka, szabadon és palackozva, a lehető legjutányosabb napi aron, nagyban és kicsinyben raktáron tartok. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

KARDA MARISKA.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk. és Kiadó.

MEGHIVÓ

A csiktusnádi gyógyfürdő birtokosai szövetkezetének Tusnádfürdőn a szövetkezet hivatalos helyiségében 1920. évi augusztus hó 20-án délután 2 órakor tartandó

rendkívüli közgyűlésére.

TÁRGYSOROZAT

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottságnak 1915-1916. évre felmentvény megadása.
2. Ügyész számadásának előterjesztése.
3. Stefaniafürdő, Gyógycsarnok, Cukrászda, Csukástó üzemképes állapotba való helyezéséről gondoskodás.
4. Egy felügyelő-bizottsági tag választása.
5. Új szövetkezeti tagok felvétele.
6. Indítványok.

A rendkívüli közgyűlésre külön meghívók kibocsátva nem lesznek.

Tusnádfürdő, 1920. évi augusztus hó 2-án.

Dr. Grün János,
szöv. alelnök.

Cluj, 1920. július 17.
Vallás- és közoktatásügyi miniszterium.
Szám: 19.422-1920.

Tudomásunkra jutott, hogy az elmúlt iskolai évben a róm. kath., ref. és unitárius egyházi főhatóságok beiratási díj címén tetemes összegeket szedettek a felekezeti iskolákba iratkozott tanulók szüleitől.

Annak idején a Miniszter közölte, hogy ezen eljárás szabálytalanságot képez, mert ellenkezik az ingyenes oktatás elvével, mely ugy a román, mint a magyar törvények által szabályozva van.

Ugyanezen eljárást akarják gyakorolni a jövő tanév kezdetével is, a szegény nép járható rovására, — mely az egyházi és iskolai hatóságok által kirótt nagy díjakat képtelen elviselni — azon hamis ürügy alatt, hogy az állam nem gondoskodik a magyar polgárság oktatásáról.

Ezen rágalom és szabálytalanság megdöntésére az alábbiak közöltetnek:

1. Románia a közoktatást állami közügynek tekintve, elhatározta, hogy honpolgárainak neveléséről saját anyanyelvükön való tanítással fog gondoskodni.

Ezen elv alapján a közoktatásügyi miniszter már az 1919-1920. tanév kezdetével az összes állami iskoláknál párhuzamos osztályokat nyitott a magyar, német és rutén tanulók részére, ugyanazon felekezethez tartozó tanítókkal, kik az egész oktatást a tanulók anyanyelvén adták elő.

3. Ugyanezen rendeletek lesznek a jövőre nézve is mérvadók azon hozzáadással, hogy minden községben a tankötelesek számának és vallásának megfelelő arányban lesznek a tanítók kinevezve, a szükséges tankönyvekkel ellátva és saját hitoktatóik révén lesz biztosítva hiterkölessi nevelésük.

Az állam ilyen módon biztosítja a nemzeti oktatás keresztülvitelét az állami iskolák keretében az összes tekintélyes kisebbségek részére.

Ezen oktatás teljesen ingyenes lesz.

Dr. ION MATEIN mp., min. titkár.

18-1920. jk. szám.

Meghívó.

A Gyergyói Első Takarékpénztár Részvénytársaság Gyergyószentmiklóson, 1920. évi augusztus 15 én d. u. 4 órától kezdődőleg

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a részvényesek tisztelettel meghívottak.

TÁRGYSOROZAT

1. Elnöki megnyitás.
2. Határozatképeség megállapítása s a jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tagnak kijelölése.
3. Igazgatóság javaslata a részvénytőkének 600.000 koronáról 1.500.000 koronára felemelése s ennek megfelelően az alapszabályok 4 §-ának módosítása iránt.
4. 2 igazgatósági tagnak megválasztása.

Az alapszabályok 19. §-a szerint a közgyűlés határozatképeségéhez legalább 400 részvény képviselőre és 20 részvényes személyes jelenlete kívántatik. A szavazati jog személyesen vagy két tanu által aláírt meghatalmazással ellátott meghozott által gyakorolható, kinek azonban részvényesnek kell lennie. Ily meghatalmazást csak távollévő vagy meg nem jelenhető részvényesek adhatnak.

Énnélfogva a t. részvényesek értesítettnek, hogy szavazatuk gyakorolhatása végett „igazolójegy”-üket a törzskönyv 1919. évi december 31-iki kivonat szerint — részvénybemutatás nélkül, a közgyűlést megelőző három napon, a délelőtti hivatalos órák alatt, az erre felkért felügyelő-bizottságtól átvehetik.

Gyergyószentmiklós, 1920. július hó 29-én.
Az igazgatóság.

— Dr. Negrea János ügyvéd irodáját Csikszerezében, Gimnázium-utca 18. sz. alatt, dr. Csedő-féle házban megnyitotta. 4—

Újdonság!

Báró Nopcsa Elekné ujaradi uradalmi sörfőzdéjének csikvármegyei főraktára **SZÁNTÓ ERNŐ,** bor-, sör- és szesznagykereskedő Csikszereeda, Városház-utca 4. sz. a. ajánlja naponta friss töltésű palack és minden nagyságu hordós elismert elsőrendű **sötét dupla maláta Bika és világos Király Bika sörreit.** **Viszonteladoknak árengedmény!** Helyben házhoz szállítva. 3-13

Mindennemű sörös, likőrös, boros és cognacos **PALACKOKAT** valamint demyonokat tiszta állapotban, a legmagasabb napi áron megvásárolja **SZÁNTÓ ERNŐ** bor, sör és szesznagykereskedő 2-3 Csikszereeda, Városház-u. 4. sz. (rég. postapület).

VERESS SÁNDOR Dr.
FOGORVOS
Rendel naponta délután 2-6 óráig.
Csikszereeda, Mikó-utca 34. szám.

Eladó egy jó karban lévő, fél rövid, Pokornik-féle **koncert zongora.** Cim megtudható a kiadóhivatalban.

34-1920. szám.
Pályázat ösztöndíjakra.

A) A gyergyószentmiklósi örm. szert. egyháztanács kezelése alatt lévő Szekula Jukab-féle évi 270 korona ösztöndíjra pályázatot hirdetek. Az ösztöndíjra pályázhatnak elsősorban alapító vörrokonai; ilyenek nem létében gyergyói születésű, örmény katolikus vallásu úu vagy leány szegény tanulók, kik legalább az elemi népiskolát jó sikerrel bevégezték s tanulmányukat Gyergyóban vagy másutt folytatják.

Születési, iskolai és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt folyamodványok folyó évi augusztus hó 25-ig hozzám beküldendők.

B) A gyergyószentmiklósi „Szeutháromság” legényegylet kezelése alatt lévő Nadas-féle évi 360 korona ösztöndíjra pályázatot hirdetek.

Az ösztöndíjra pályázhatnak elsősorban a Nadas családdal rokonságban álló, ilyenek nem létében gyergyói születésű, örmény katolikus szegénysorsu ifjak, kik valamelyik erdélyrészi r. kath. vagy államgimnáziumnak legalább első osztályáról szóló bizonyítvánnyal tanulmányi előmenetelüket és jó erkölcsi viseletüket igazolják.

Születési, iskolai és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt folyamodványok folyó évi augusztus hó 25-ig hozzám beküldendők.

Gyergyószentmiklós, 1920. augusztus hó 8-án.
Görög Joachim,
kanonok-plebános.
a „Szeutháromság” legényegylet elnöke.

Mindennemű ruhákat, fonal, plüs, selyem **festését,** bali toilett, paplan, függöny és kézimunka tisztító gyűjtödemet megnyitottam **Tarsai Sándor** divatáru-üzletében Csikszereeda, Fötér. **Gyár és főüzlet Brassó Svab Andor,** Csiokrák-utca 2. sz. (a volt cukorka-gyárban). 7-28

Eladó egy zongora. Cim a kiadóhivatalban. 1-3

Árlejtési hirdetemény.

A gyergyószentmiklósi járásbíróság alulirott vezetője, a bíróság hivatali helyiségében levő 20 drb cseréprálya kijavításai, illetve helyreállításai munkadíjainak teljesítésére ezenel árlejtést hirdet és az árlejtési tárgyalás megtartására 1920. évi augusztus hó 21. napjának délelőtt 9 óraját tüzi ki a bírószág épületben (Deák Ferenc utca 3. sz. alatt I. e. 14. sz. ajtó) levő helyiségbe s értesíti vállalkozókat, hogy a teljesítendő munkálatok megtekintés végett alulirottnál bármely hétköznapon délelőtt 9-12 óra között jelentkezzenek s azután árajánlatokat hozzá a fenti határnapot 3 nappal megelőzőleg írásban és az öszmunkák 10 százalékának megfelelő készpénzzel ellátva adják be, mert a később beérkező ajánlatok figyelemben vétetni nem fognak.

Gyergyószentmiklós, 1920. augusztus hó 1.
Szebeny Gerő,
táblabíró,
a járásbírószág vezetője.

Eladó egy teljes uriszoba berendezés, angol kivi-tel, mokett behuzat, Cim a kiadóhivatalban.

ROMANIA

POLITIA DE STAT MERCUREA-CIUC.

Nr. 1008—1920.

Publicatiune.

Sa aduce la cunostinta generala, ca toti interesatii pot primi informatii detaliate la acest oficiu, referitor la examenale de admitere in scollile militare de oficeri activi.

Merceurea-Ciuc, la 29 Iulie 1920.

Seful politiei:
I. POP.

A csikszeredai román áll. rendőrségtől.

1069. szám 1920.

Hirdetmény.

Elrendelem a következőket:

1. Minden ház- és telektulajdonos köteles a háza és telke körüli feltűnő módon kioltó látható csalánt, dudvát stb. füvet levágni s eltakarítani, ugyisint a temetőben is, a ház előtti árkot kitakarítani, az udvart és járdát tisztán tartani, azt naponkint separtetni s meleg időben meglocsoltatni, a ház előtti füvet lekapatni és az udvarban levő trágyát kihordatni. Arnyékszék tiszta tartandók és az ürülékek kihordandók.

2. Kiskorú gyermekeknek este 9 óra után tilos az utcán járkálni kíséret nélkül, ezek vendéglőkben és kávéházakban nem tartózkodhatnak. Kiskorú gyermekek mozgósínházban este nem járhatnak még szülők társaságában sem.

Ezen rendelet be nem tartásáért a szülők vagy gyámok felelősek s szigorúan megbüntettetnek.

3. Kutyák megköve tartandók, azok az utcára csak szájkosárral elítva ki engedhetők.

4. Cselédek este 9 óra után igazolás nélkül az utcán nem járhatnak. Mozgósínházban csak ha tisztességesen viselkednek.

5. Udvarokban, a házak mellett tüzet rakni tilos. A kémények tisztán tartandók. Gyulekony anyagokat az épületek mellett elhelyezni tilos.

6. Minden üzlettulajdonos (kereskedő) köteles árucikkeit árjegyzékbe foglalni s a kirakatokban elhelyezett cikkek, kivétel nélkül, árrakkal ellátandók. Az árak a beszerzési árhoz 30%-al való hozzáadásával számítandók.

7. Az udvarokban lévő trágya, gödrökbe elhelyezendő. Ételmaradékok szemegödörbe dobandó s szeméttel együtt minden héten kihordandó. Ételmaradékot és szemetet az utcára kidobni tilos.

8. A most megállapított maximális árak szigorú betartását követelem.

9. A címtáblák román-magyar szöveggel el látandók.

10. Az éjjeli záróra szigorúan betartandó.

11. Éjjeli lármázás, tivornyázás és botrányos viselkedés tiltva van.

Aki ezen kiadott renDELETEH nem alkalmazkodik és a hirdetés napjától számított 8 napon belül azoknak nem tesz eleget, azt súlyosan megbüntetem.

A közönség kötelessége és érdeke, hogy az elforduló visszaéléseket jelentse be a rendőrségnél.

Csikszereda, 1920. évi augusztus 5-én.

Subu, rendőrfőkapitány.

Ha butort akar vásárolni,

ne sajnálja az utat Marosvásárhelyre és tekintse meg

SZÉKELY és RÉTI

Erdélyrészi Butorgyár R.-Társaság hatalmas szépen berendezett

BUTORTERMEIT

Nagy választék egyszerűbb és egész finom butorokban, jutányos árak, szolid kiszolgálás. 19—

UJ SÖR NAGY RAKTÁR!

Csikszeredában, Vár- (Mikó)-utca 22. szám alatt

sör nagy raktárt

nyitottam, hol naponkint legfinomabb friss töltésű palack és hordós sört raktáron tartok. — Tisztelettel

Rosenfeld Hermann.

6—10

Hirdetmény.

Csikszereda r. t. város számvevősége számviteli gyakorlattal rendelkező alkalmazottat keres; fizetési igények megjelölésével és gyakorlatot igazoló bizonyítványokkal felszerelt kérések 1920. évi augusztus hó 25-ig adandók be a számvevőhöz.

Számvevőseg.

Meghívás.

A „Hangya” a magyar gazdaszövetség fogyasztási és értékesítő szövetkezete kötelekbe tartozó csikszentdomokosi „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1920. évi szeptember hó 6-én délután 2 órakor a kösséggházánál

évi rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 23. §-a értelmében meghívottak. Ha pedig a tagok kellő számban meg nem jelennek, úgy az újabb közgyűlés szeptember hó 12-én lesz megtartva, mely tekintet nélkül a csekély számú megjelentekre határozatképes lesz.

NAPIREND

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és telmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottsági tagok választása. 7. Netaláni indítványok.

1919. év december 31-én a tagok száma 388. üzletrészeinek száma pedig 484 volt.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bonthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető.

Kelt Csikszentdomokoson 1919. december 1-én.

Az igazgatóság.

Szám 1950—1920.

Hirdetmény.

Alulírott községi előljáróság közölni teszi, hogy a község vadászati területe 1920. évi augusztus hó 19-én a községgházánál 1920. évi augusztus hó 19-től kezdődőleg 6 egymás után következő évre nyilvános árverésen baszonbérbe adatik.

Csikszentkirály, 1920. évi augusztus hó 4-én.

Kovács Béla, Ferencz Lázár,
jegyző. 1—2 k. bíró.

Frissen szedett fenyőszurkot minden mennyiségben vásárol Bürger Albert gyárainak vegyészeti osztálya Marosvásárhely 3—3

Cséplőgéptulajdonosok figyelmébe!

Állandóan raktáron tartunk

gépkendő olajat,
henger olajat,
t o w o t t e tSZÉKELY GAZDÁK SZÖVETKEZETE
Sepsiszentgyörgyön. 3—3

Szesz- és szeszital kimérők figyelmébe!

Van szerencsém a vásárló közönséget tisztelettel értesíteni, hogy Városház-utca 4. szám alatt állandóan raktáron tartok

szavatolt 96%-os finomított szeszt, az összes rum és legkiválóbb likőrféléket, valamint kisüstön főzött szilvórium-, borseprő-, törköly- és cognacot

a legfinomabb minőségben hegyaljai borokat.

Báro Nopcsa Elekne uradalmi sörfőzdéjének Ujarad, Csikmegyei főraktára.

Viszonteladóknek a legolcsóbb napi árakon számítva árengedménnyel.

Szives pártfogást kérve, maradok tisztelettel

28—32

Szántó Ernő, bor-, sör- és szesz-
nagykereskedése

Csikszereda r. t. város korlátlan italmérésének üzletvezetője

Csikszereda, Városház-utca 4. szám (Regi postaépület).

ÉRTESÍTÉS. Csikszereda és vidéke nagyérdemű közönségét tisztelettel értesítjük, miszerint Rákoczy-utca 12 szám alatt egy

BÁDOGOS ÜZLETET NYITOTTUNK.

Raktáron tartunk: Konyhadényeket, fürdőkadakat és takaréktűzhelyeket. Készítünk megrendelésre épület-bádogos munkákat, fürdőherendezéseket, vízvezeték munkákat, szivattyú és kut javításokat, takaréktűzhelyeket a legolcsóbb kivittől a legmodernebb kivitelig. — Minden a bádogos iparszakhoz tartozó munkákat mérsékelt árak mellett pontosan eszközölünk.

Kérve a nagyérdemű közönség szives pártfogását, teljes tisztelettel:

Berkovics és Kóka bádogosok, Csikszereda.

12—88